

**ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ
ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО
РОЗСЛІДУВАНЬ, РОЗТАШОВАНЕ У МІСТІ КРАМАТОРСЬКУ
(ТУ ДБР у м. Краматорську)**

вул. Героїв Небесної Сотні, 9, м. Краматорськ, Донецька область, 84333, тел. 0800350351, +8(044)3395725
поштова адреса для листування: площа Троїцька, 2, 94, м. Дніпро, 49001
E-mail: info@kram.dbr.gov.ua, web: www.dbr.gov.ua, ідентифікаційний код 42331094

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру**

місто Дніпро

« 31 » жовтня 2025 року

Старший слідчий в ОВС Другого слідчого відділу (з дислокацією у м. Сєверодонецьку) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Краматорську, Чапланов Анатолій Васильович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22023130000000925 від 23.11.2023, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст. ст. 36, 40, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Проскурнікову Євгенію Юрійовичу,
09.11.1961 року народження, уродженцю
м. Стаханов Луганської області, проживає та
zareєстрований за адресою: Луганська
область, м. Кременна, вул. Лугова, 17,
громадянину України, РНОКПП 2259308258,

про підозру в добровільному обранні громадянина України до незаконного органу влади, створеному на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Відповідно до п. п. 4, 5 ч. 1 ст. 277 КПК України (зміст підозри; правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність):

Досудовим розслідуванням встановлено, що лісничого ДП «Кремінське лісомисливське господарство» Проскурнікова Євгенія Юрійовича з 03.03.2021 наказом Державного агентства лісових ресурсів України (далі – Держлісагенство України) № 108-к від 03.03.2021 призначено тимчасово виконувачем обов'язки директора національного парку «Кремінські ліси» Держлісагенства України.

Відповідно до ч. 1 ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» правоохоронні органи - це органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, Бюро економічної безпеки України, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

Відповідно до пункту 1 Положення про Держлісагенство України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) № 521 від 08.10.2014 (далі – Положення), – Держлісагенство є центральним органом виконавчої влади і який реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.

Пунктом 2 Положення передбачено, що Держлісагенство у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами КМУ, а також іншими актами законодавства.

Відповідно до ч. 5 та додатку постанови КМУ № 976 від 16.09.2009 «Про затвердження Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших лісокористувачів та власників лісів» посада лісничого належить до посадових осіб державної лісової охорони, лісової охорони інших постійних лісокористувачів та власників лісів у разі коли державна лісова охорона діє у складі підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Держлісагенства. До посадових осіб лісової охорони інших постійних лісокористувачів та власників лісів відносяться посадові особи підприємств, установ, організацій, які не належать до сфери управління Держлісагенства, та у постійному користуванні або власності яких перебувають ліси.

Таким чином, відповідно до ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», Проскурніков Є.Ю., будучи службовою особою державної лісової охорони є працівником правоохоронного органу.

Згідно ст. 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Водночас, Проскурніков Є.Ю. покладених на нього обов'язків не дотримався та в умовах, коли Український народ героїчно протистоїть російському агресору, у порушення вимог ст. ст. 1, 2, 17 Конституції України,

вчинив злочин проти основ національної безпеки України за наступних обставин.

Так, відповідно до статей 1-3, 6 Конституції України - Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава; суверенітет України поширюється на всю її територію; Україна є унітарною державою; територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою; людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність; державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову; органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно зі статтями 17, 19, 65, 68 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу; на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом; на території України не допускається розташування іноземних військових баз; органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України; кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей; Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

24.02.2022 країною-агресором рф здійснено повномасштабне військове вторгнення на територію України, у зв'язку із чим розпочато ведення широкомасштабної військової агресії проти України та захоплення її території.

24.02.2022 Указом Президента України № 64/2022 у зв'язку з військовою агресією рф проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, дію якого у подальшому неодноразово продовжено, в тому числі на цей час.

У зв'язку із широкомасштабним збройним нападом з боку російської федерації проти України, з 18.04.2022 захоплено Кременіську міську територіальну громаду Сіверськодонецького району Луганської області, до складу якої відноситься м. Кременна Луганської області.

Відповідно до ч. 2 ст. 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», від 12.05.2015 за № 389-VIII, органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України, цим та іншими законами України.

Частиною 3 статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», від 12.05.2015 за № 389-VIII, військові адміністрації населених пунктів утворюються в одному чи декількох населених пунктах (селах, селищах, містах), в яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, у тому числі внаслідок фактичного саморозпуску або самоусунення від виконання своїх повноважень, або їх фактичного невиконання, або припинення їх повноважень згідно із законом.

Резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй «Агресія проти України» A/RES/ES-11/1 від 2 березня 2022 року та Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» визнано, що рф вчинила агресію проти України, порушивши базові норми ООН, тобто є державою-агресором.

Згідно зі статтею 42 IV-ї Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додатку до неї – Положення про закони і звичаї війни на суходолі (1907 року), територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під армією супротивника.

Відповідно до п. 7 ст.1-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», тимчасово окупована рф територія України (тимчасово окупована територія) - це частини території України, в межах яких збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування російської федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації.

Статтею 3 Закону «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» встановлено перелік територій, які вважаються «тимчасово окупованою територією». Такою територією, зокрема, визначається сухопутна територія тимчасово окупованих російською федерацією територій України, водні об'єкти або їх частини, що знаходяться на цих територіях.

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 28.02.2025 № 376 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією» затверджено Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, до яких серед інших, віднесено Кремінську міську територіальну громаду Сіверськодонецького району Луганської області.

У розумінні п. п. 6 ч. 1 ст. 1-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» на тимчасово окупованій території Кремінської міської територіальної громади Луганської області державою-агресором створено окупаційну адміністрацію російської федерації, тобто сукупність державних органів і структур російської федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими

територіями та підконтрольних російській федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Відповідно до ст. 6 так званої «конституції луганської народної республіки» - державна влада в «луганській народній республіці» здійснюється на основі розподілу на законодавчу, виконавчу та судову, які є самостійними. Державну владу в луганській народній республіці здійснюють голова луганської народної республіки, народна рада луганської народної республіки – парламент луганської народної республіки, рада міністрів луганської народної республіки – уряд луганської народної республіки».

15.06.2023 центральною виборчою комісією країни-агресора рф винесено постанову № 119/947-8 «про призначення виборів депутатів народної ради луганської народної республіки та виборів депутатів представницьких органів муніципальних утворень на території луганської народної республіки», тобто на тимчасово окупованій території Луганської області.

Відповідно до вказаної постанови на території так званої «лнр» призначено проведення 10.09.2023 «виборів депутатів народної ради лнр та виборів депутатів представницьких органів муніципальних утворень на території лнр».

Відповідно до так званої ст. 2 закону «Про вибори депутатів представницьких органів муніципальних утворень першого скликання в луганській народній республіці» від 29.05.2023 № 441-III, до складу єдиного виборчого округу виборів депутатів представницького органу муніципального утворення входить територія муніципального утворення.

Так, на тимчасово окупованій території Кремінської міської територіальної громади Сіверськодонецького району Луганської області незаконними збройними формуваннями так званої «лнр», підконтрольними державі-агресору рф, організовано та розпочато діяльність незаконних органів влади, зокрема утворено так звану «адміністрацію кремінського муніципального округу лнр».

Також, «рішенням ради муніципального округу муніципального утворення кремінського муніципального округу лнр № 2 від 01.11.2023» затверджено так зване положення «про раду муніципального округу муніципального утворення кремінського муніципального округу», яким визначено її правову основу діяльності, компетенцію, статус, повноваження, задачі, функції та структуру.

Так, у вересні 2023 року (більш точну дату та час не виявилось можливим встановити), Проскурніков Євгеній Юрійович, будучи громадянином України та працівником правоохоронного органу України, перебуваючи на тимчасово окупованій території Кремінської міської територіальної громади Сіверськодонецького району Луганської області, усвідомлюючи здійснення відкритої російської агресії, діючи умисно, маючи умисел на обрання до незаконного органу влади, створеного на тимчасово окупованій території Кремінської міської територіальної громади Сіверськодонецького району

Луганської області, добровільно погодився та прийняв участь у так званих «виборах депутатів ради муніципального округу муніципального утворення Кременський муніципальний округ лнр» у якості кандидата в депутати від партії (мовою оригіналу, російською) «Всероссийской политической партии «единая россия».

Далі, продовжуючи свій злочинний намір, Проскурніков Є.Ю. 10.09.2023 прийняв участь як кандидат у проведенні так званих «виборів депутатів муніципального округу», які рішенням «ради муніципального округу муніципального утворення Кременський муніципальний округ лнр» від 11.09.2023 № 18/96 «визнано дійсними», а Проскурнікова Є.Ю. обрано так званим «депутатом муніципального округу муніципального утворення Кременський муніципальний округ лнр».

Згідно з додатком до рішення так званої «ради муніципального округу муніципального утворення Кременський муніципальний округ лнр» № 3 від 10.09.2023, до вищезазначеного незаконного органу влади, створеного на тимчасово окупованій території, від (мовою оригіналу, російською) «Всероссийской политической партии «единая россия»» серед інших обрано депутатом Проскурнікова Євгенія Юрійовича, тобто останнього за власною згодою було добровільно обрано депутатом до незаконного органу влади, створеному на тимчасово окупованій території Кременської міської територіальної громади Сіверськодонецького району Луганської області окупаційної адміністрації держави-агресора – так званої «ради муніципального округу муніципального утворення Кременський муніципальний округ луганської народної республіки».

Таким чином, громадянин України Проскурніков Євгеній Юрійович, підозрюється у добровільному обранні громадянина України до незаконного органу влади, створеному на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Відповідно до п. п. 6, 7 ч. 1 ст. 277 КПК України (стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, у тому числі зазначення часу, місця його вчинення, а також інших суттєвих обставин, відомих на момент повідомлення про підозру, права підозрюваного):

10.09.2023 Проскурніков Євгеній Юрійович, 09.11.1961 року народження, будучи громадянином України та працівником правоохоронного органу України - лісничим ДП «Кременське ЛМГ» та виконувачем обов'язки директора національного парку «Кременські ліси» Держлісагентства України, у порушення вимог ст. ст. 1, 2, 17 Конституції України, перебуваючи на території м. Кременна Луганської області, тобто території України, яка з 18.04.2022 тимчасово окупована зс країни-агресора рф, діючи умисно та усвідомлюючи протиправність своїх дій, добровільно взяв участь та обрався до незаконно створеного органу влади на тимчасово окупованій території, а саме - так званим «депутатом кременського муніципального округу лнр» окупаційної адміністрації

рф від (мовою оригіналу, російською) «всероссийской политической партии «единая россия», тобто вчинив колабораційну діяльність.

**Старший слідчий в ОВС Другого слідчого відділу
(з дислокацією в м. Сєвєродонецьку)**

**Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Краматорську**

Анатолій Васильович ЧАПЛАНОВ

«ПОГОДЖЕНО»

**Прокурор у кримінальному провадженні —
прокурор відділу процесуального керівництва
у кримінальних провадженнях слідчих
територіального управління
Державного бюро розслідувань
Луганської обласної прокуратури**

Наталя Євгенівна ЗУБРИЦЬКА

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____

(підпис, ініціали, прізвище)

Захисник підозрюваного _____

(підпис, ініціали, прізвище)

ПАМ'ЯТКА

про процесуальні права та обов'язки підозрюваного

Вручена Проскурнікову Є.Ю. який підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України.

Стаття 42 Підозрюваний

1. Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276–279 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), повідомлено про підозру, або особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

3. Підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 КПК України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
- 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

5. Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені КПК України.

6. Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.
- 4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу апробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Стаття 285. Загальні положення кримінального провадження під час звільнення особи від кримінальної відповідальності

1. Особа звільняється від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом України про кримінальну відповідальність.

2. Особі, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення та щодо якої передбачена можливість звільнення від кримінальної відповідальності у разі здійснення передбачених законом України про кримінальну відповідальність дій, роз'яснюється право на таке звільнення.

3. Підозрюваному, обвинуваченому, який може бути звільнений від кримінальної відповідальності, повинно бути роз'яснено суть підозри чи обвинувачення, підставу звільнення від кримінальної відповідальності і право заперечувати проти закриття кримінального провадження з цієї підстави. У разі якщо підозрюваний чи обвинувачений, щодо якого передбачене звільнення від кримінальної відповідальності, заперечує проти цього, досудове розслідування та судове провадження проводяться в повному обсязі в загальному порядку.

Стаття 468. Угоди в кримінальному провадженні

Конституція України від 28.06.1996 (витяг)

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідженням.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочині чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Закон України «Про попереднє ув'язнення» від 30.06.1993 № 3352-ХІІ (витяг)

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника;
- знайомитися з правилами тримання під вартою;
- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
- одержувати передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;
- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінального провадження;
- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;
- на душпастирську опіку, що здійснюється священнослужителями (капеланами);
- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;
- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;
- звертатись із скаргами, заявами та листами до Європейського суду з прав людини, а також інших відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 35 років) мають право на отримування психолого-педагогічної допомоги від спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді тримання під варту у зв'язку з іншим кримінальним провадженням або в разі прийняття рішення про тимчасову видачу іншій державі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України для рівня безпеки виправної колонії, призначеної їм центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, Міністерством оборони України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержувати порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримувати санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;
- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою; не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;
- бережливо ставитися до інвентаря, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363 «Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою» (витяг)

Стаття 10. пункт 2) суб'єкти подання інформації, органи (установи), де перебувають затримані особи:

- інформують під час затримання кожну особу про право та можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», вручають пам'ятку для затриманих осіб, в якій зазначається єдиний телефонний номер системи надання безоплатної правової допомоги (0-800-213103) (контактний центр системи надання безоплатної правової допомоги);

Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 №3460-VI (витяг)

Стаття 13 «Поняття безоплатної вторинної правової допомоги»

1. Безоплатна вторинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

2. Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг: 1) захист; 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; 3) складення документів процесуального характеру.

Стаття 14 «Суб'єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу»

Право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно з цим Законом та іншими законами України мають такі категорії осіб:

5) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

6) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

7) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, а також особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі, - на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону.

Права і обов'язки підозрюваного мені роз'яснені та зрозумілі.

Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав:

«__» _____ 202__ р. «__» год. «__» хв.

Підозрюваний _____

(підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Захисник: _____ (_____)

Старший слідчий в ОВС Другого слідчого відділу
(з дислокацією в м. Сєвєродонецьку)
Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
Розташованого у місті Краматорську

Анатолій ЧАПЛАНОВ